

► Cipísek

Václav Čtvrtek

„Už je v tobě, synku, dost loupežnické chytrosti i praktiky. Už můžeš sám vycházet do Jičína, i dál do světa. A ať děláš co děláš, pamatuj, aby to bylo zlým pro zlost a dobrým pro radost.“

» premiéra 30. dubna 2016
v Divadle Lampion «

Loupežnického synka nevodí nikdo za ruku

„Krucipísek!“ povzdechl si údajně Václav Čtvrtek, když hledal jméno pro malého synka loupežníka Rumcajse. A ejhle! Jméno pro Cipíška bylo na světě! Vítejte tedy v lese Ráholci, kde se Mance a Rumcajsovi Cipísek právě narodil. Je to loupežnický synek a takový neroste po dnech, ale po hodinách. Sotva se narodil, už leze na strom a pomáhá veverce louskat ořechy. „Ohó! Tak to má náš Cipísek dobré srdce!“ ra-

duje se z něj táta Rumcajs. Ale co když tenhle malý človíček chce do světa? To potom musí složit loupežnickou zkoušku – povalit medvěda! A pak už vzhůru do Jičína!

Jičín je místo nikdy nekončící oslavy. Jičínská kněžna se ráda baví. Právě má narozeniny. Chcete vědět, jak vypadá? Vězte, že televize je plná jičínských kněžen! Jsou to ty podivné paní v princeznovských šatech, co se na vás

smějí a chtějí, abyste tancovali a smáli se, i když vlastně nevíte proč. I Cipíškovi a Volšovečkovi to úplně zamotá hlavu. Co myslíte, může taková kněžna očarovat Rumcajse? Může zničit celý les? Může! Kruciš. Co teď?

Teď určitě chcete vědět, jak celá pohádka dopadne. Ale co když to záleží na vás?

Dramatizace: [Michal Hába a kolektiv](#)

Režie: [Michal Hába](#)

Dramaturgie: [Jana Kuklová](#)

Výtvarná spolupráce: [Adriana Černá](#)

Hudba, pohybová spolupráce: [Jindřich Čížek](#)

Obsazení:

Cipísek [Lukáš Bouzek](#)

Rumcajs, Rytíř Harcuba [Jakub Hubert](#)

Manka, Kněžna [Marie Švestková](#)

Vodník Volšoveček [Kristina Sitková](#)

Medvěd [Viktor Stříbrný](#)

Programové tipy Divadla Lampion v 66. sezoně

Marionetová pohádka s kašpárkem, čerty a zlobivou princeznou.

Čertovská pohádka

Zuzana Štancelová

Pohádka o tom, kterak se Husar pokouší ze spárů pekelných vyrvat krásnou princeznu a úplně ji zachránit. Jenže není princezna jako princezna. Co s takovou, která zlobí a neposlouchá? Král si s ní neví rady, čerti se o ni chodí ucházet. A jaképak je to doopravdy v pekle? Je tam horko? Je tam tma? A najde se vůbec někdo, kdo má dost odvahy, aby se tam dolů vydal? Kašpárek pomůže všechno vyřešit!

Interaktivní inscenace pro nejmenší děti v ateliéru Divadla Lampion.

Malá indiánka

Eva Burešová, Marie Švestková, Barbora Schneiderová

Usedněte s námi do vyhřátého teepee a vyslechnete prastarou legendu o tom, jak vznikl svět pod indiánským nebem, o zemi plné lesů, jezer a plání přeplněných stády bizonů, a také o malé indiánce, kterou nic netěšilo. Zahrajte si s námi hry a pomozte nám probudit její smysly, aby objevila krásu světa.

Václav Čtvrtek

„Největší inspirací je pro mě vzpomínka na to, když jsem byl kluk a když jsem četl. To bylo takové blaho, když jsem se dovedl propadnout do příběhu a změnit se v jeho hrdinu. A tak si často říkám, že musím psát pro děti už za to, co mi jako klukovi připravili tehdejší autoři.“

Spisovatel Václav Čtvrtek, vlastním jménem Václav Cafourek, používal řadu pseudonymů – Huge Prattler, Poledne či Neděle. Jméno Čtvrtek u něj nakonec zvítězilo snad proto, že se narodil 4. dubna 1911. Když mu byly tři roky, malý Václav se spolu s maminkou přestěhoval z Prahy k dědečkovi a babičce do Jičína. Tady s ním maminka chodila na dlouhé procházky po okolí. Čtvrtek si Jičín a jeho okolí zamiloval, jak později sám napsal: „Mám tu krajinu rád, a proto taky Rumcajs může bydlet jenom tam“. Dědeček vypravoval malému Václavovi napínavé příběhy, v nichž nechyběli ani loupežníci.

ci. Postavičky Rumcajse, Manky a jejich synka Cipíska vymyslel Čtvrtek na konci šedesátých let. Výtvarný charakter jim dal Radek Pilař, který si pro podobu Rumcajse vybral jako vzor svého dědečka. Pohádkové příběhy si oblíbili nejen děti, ale i dospělí. Na dotazy, proč lidé mají tak rádi Rumcajse, Václav Čtvrtek odpovídal: „Opravdu to nevím. A jen se skromně domýšlím, že asi proto, že Rumcajs, ačkoli nestřelí z pistole ničím horším než zeleným žaludem, dokáže mít vrch třeba nad baterii kanónů. A snad taky proto, že by vůbec nebylo špatné být Rumcajsem, pomáhat lidem od zlého a s dobrými žít ve shodě.“

Michal Hába

Michal Hába vystudoval režii na Katedře alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU v ateliéru doc. Miroslava Krobota. Věnuje se především divadelní skupině Lachende Bestien a kočovnému Divadlu koňa a motora. Jako herec a režisér pravidelně

spolupracuje s divadlem Husa na provázku. V loutkových divadlech a divadlech zaměřených na mladé publikum režíroval např. *Rek Řek Řež čili Odyseus*, na Slovensku ve Starém divadle Karola Spišáka v Nitre pak *Huckleberryho Finna*.

Dvě otázky pro režiséra

Proč jste si vybral k jevištnímu ztvárnění právě Cipíska?

Cipísek či celá „Rumcajsovská sága“ je bohatá na množství aktuálních témat, což je pro mne základní předpoklad pro inscenování. Zmíním tři nejpodstatnější: Rumcajs je sice loupežník, ale spravedlivý člověk – loupežníkem je z donucení, protože ho nespravedlivá společnost „vyvrhla“. Od toho je krůček k tomu nejdůležitějšímu – oné „loupežnické výchově“ Cipíska. Rumcajs Cipíska nevychovává, dává mu příležitost, aby si na věci přišel sám, jinými slovy, nechává ho růst ve svobodného a tvořivého člověka. A třetím, neméně důležitým tématem je pozornost, s jakou Rumcajs pečuje o les Řáholec. Myslím, že potřebu ohledu k našemu život-

nímu prostředí je třeba neustále připomínat.

Čím se podle vás liší loupežnická výchova od té běžné, školní?

Nemyslím si, že si to musí odporovat. „Loupežnická výchova“ je samozřejmě metafora, byť už slovo „výchova“ mi nahání husí kůži. Jak jsem již zmínil, Rumcajs Cipíska „nevychovává“, spíš mu pomáhá v tom, aby na věci sám přišel, aby se dokázal ve světě zorientovat – aneb, jak sám říká: „Loupežnického synka nikdo nevodí za ruku, ten musí všechno sám“. A já doufám, že se školy budou i nadále od drilu a biflování posouvat právě tímto směrem: k „výchově“ přemýšlivých a tvořivých lidí, kteří dokáží spolupracovat s ostatními stejně jako obstat samostatně.

Jičín

„Kněžna celé dny vyhlížela z okna na rynek. Když se jí na trhu zalíbila husička na ošatce, kněžna jen zavolala: ‚Tu chci do kuchyně!‘“

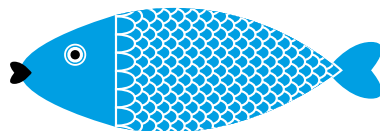
Protože ve správné pohádce nesmí kromě dobra chybět také zlo, usadil Václav Čtvrtek do Jičína kněžnu s knížepánem. „*Kel malér, sapristi!*“ stěžuje si neustále kněžna, která se nudí a vymýšlí si, jak by se zabavila. Jičín časem

srostl se čtvrtkovými pohádkami natolik, že se stal pohádkovým městem. Na jeden týden v září zde starosta předá vládu nad městem do rukou dětí. Je zvolen dětský parlament, který dohlíží na to, aby zde panovaly pohádkové zákony.

Řáholec

Les Řáholec si Václav Čtvrtek vymyslel. Podle něj je to místo, „kde se každý cítí dobře, směje se a raduje se do sytosti.“ Název lesa „Řáholec“ je pravděpodobně odvozen od slova „řáholit“. Slovo se používalo právě v okolí Jičína a znamenalo „veselit se, radovat se“. V roce 2001 si děti z Jičína vysázeli malý lesík, který pojmenovaly Cipískův Řáholeček.

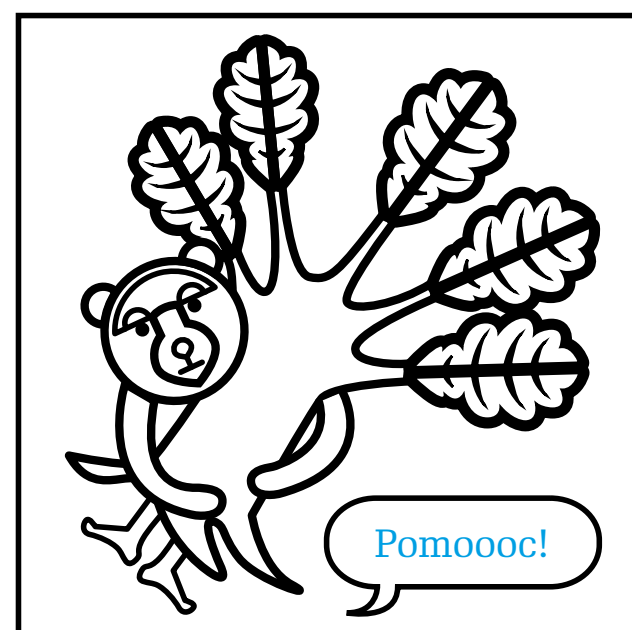
„Brekeke, tak já se překapřím!“ řekl vodník Volšoveček a vydal se s Cipískem do Jičína.

Kromě Rumcajse, Manky a Cipíska je Václav Čtvrtek autorem mnoha dalších pohádkových postaviček. Spoj čarou ty, které k sobě patří.

Vochomůrka	Motýl Emanuel
Cipísek	Hajný Robátko
Jelen Větrník	Manka
Maková panenka	Křemílek

Omalovánka o tom, jak Cipísek povalil medvěda.

hlavní partneři společnosti Divadla Kladno s.r.o.

Tento program vydává společnost Divadla Kladno s.r.o. Společnost je založena Statutárním městem Kladno. Ředitelka MDK a Divadla Lampion: Mgr. Blanka Bendlová, umělecký šéf Divadla Lampion: Braňo Mazúch. Nositele autorských práv k dílu zastupuje JUDr. Věra Stránská, advokátka.

mediální partneři společnosti Divadla Kladno s.r.o.

Výprava byla zhotovena v dílnách společnosti Divadla Kladno s.r.o. Světla: Jan Černohorský; zvuk: Prokop Pernica; jevištní technika: Viktor Stříbrný a Tomáš Kvacskai; produkce: Julie Válková.

Grafický koncept programu: Johana Tomková & Do Hoai Nam, grafická realizace: Tomáš Glasberger. Cena programu 6 Kč.